

Innehåll

Sammanfattning	2
Bakgrund	3
Begrepp	6
Ett Idrotts- och fritidspolitiskt program.....	8
Fritidsnämndens verksamheter.....	9
Mål och åtgärder	11
1. Anläggningar och mötesplatser.....	12
2. Allas rätt att delta på lika villkor.....	14
3. Stöd till föreningar och utveckling av fritidslivet.....	16
Genomförande.....	18
Uppföljning	18
Referenser	19

Sammanfattning

Ett dynamiskt, inkluderande och engagerande idrotts- och fritidsliv är av stor vikt för Trelleborgs kommun och dess invånare. De positiva aspekterna av ett aktivt och meningsfullt liv påverkar hela samhället och folkhälsan. De mötesplatser som skapas inom idrotten och genom andra fritidsaktiviteter är viktiga för många Trelleborgare oavsett ålder, kön, socioekonomisk bakgrund, etnicitet och funktionsvariation.

Fritidspolitiken är ett av de medel som finns för att utveckla kommunen i rätt riktning för att stå rustad inför framtidens utmaningar. Det är viktigt att Trelleborgs invånare uppfattar fritidsutbudet i kommunen som attraktivt, varierande, innehållsrikt och tillgängligt. Det är också viktigt att Trelleborgarna och kommunens föreningar får vara delaktiga i att utforma idrotts- och fritidsutbudet.

Fritidsnämnden beslutade 2015-10-13, §81 genom verksamhetsplanen för 2015 att ta fram ett Idrotts- och fritidspolitiskt program. Programmet är tänkt att stärka förutsättningarna för att alla kommunens medborgare ska ha möjlighet till ett aktivt liv, dessutom ska programmet ge vägledning till nya satsningar, utvecklingsområden och framtida aktiviteter. Genom programmet ska medborgare, föreningar, politiker och andra aktörer få förståelse för riktningen för Fritidsnämndens verksamhet de kommande åren.

Fritidsnämnden har ansvar för såväl bidrag och stöd till idrottsföreningar, som arenor, anläggningar för idrott samt kommunens fritidsgårdar. Fritidsnämnden erbjuder genom dessa verksamheter kommunens invånare och besökare ett rikt och varierat utbud av olika upplevelser inom idrott och föreningsliv samt fritidsgårdsverksamhet. Att stödja idrottsevenemang är ytterligare ett led i verksamheten. Barn och ungdomar ges möjlighet till en meningsfull och stimulerande fritid genom trygga och drogfria mötesplatser på kommunens fritidsgårdar. Idrottsanläggningar i kommunen används frekvent av såväl medborgare, som föreningar och skolor. Skollovsaktiviteter arrangeras till kommunens grundskoleelever tillsammans med lokala ungdomsföreningar.

Fritidsnämnden i Trelleborgs kommun vill stärka och utveckla fritids- och idrottslivet i Trelleborg. Det idrotts- och fritidspolitiska programmet ska spegla samhällets trender och relatera till de utmaningar och möjligheter som finns i samhället. Programmet ska genom långsiktiga mål och konkreta åtgärder skapa kontinuitet som möjliggör positiv utveckling. De målområden som Fritidsnämnden fokuserar på är Anläggningar och mötesplatser; Allas rätt att delta på lika villkor; och Stöd till föreningar och utveckling av fritidslivet.

Det idrotts- och fritidspolitiska programmet ska ligga till grund för verksamhetsplaner och aktiviteter och ska även tydliggöra nämndens ansvar och fokusområden och användas i kommunikation med medborgare och övriga intressenter. Programmet kommer regelbundet följas upp och utvärderas.

Bakgrund

Idrottsrörelsen är en unik kraft i samhället, med mer än tre miljoner medlemmar som är anslutna till Riksidrottsförbundet och 20 000 ideella idrottsföreningar.¹ I Sverige deltar en majoritet av alla barn och unga i föreningsidrott. Ett levande föreningsliv är bra för den lokala demokratin och motiverar medborgare att ta kontroll över sin tid och fritid. Föreningar utvecklar kompetenser hos deltagare, ledare och föreningsmedlemmar. Dessutom skapas fler öppna mötesplatser i samhället, en social infrastruktur skapas där människor kan vara med och påverka och besluta om frågor som berör dem. Föreningslivet är en arena för att lära sig och utöva demokrati. En förening, fri folkrörelse, innebär att den styrs av sina egna medlemmar genom demokratiska processer.² Alla mår bra av att idrotta och att vara delaktiga i föreningslivet.

Att ha möjlighet att utöva önskad idrott och delta i aktiviteter på sin fritid är viktigt för människors psykiska och fysiska hälsa. Den positiva trend som pekar på att människor rör sig allt mer än förut³ är lovande för den fortsatta utvecklingen men är dessvärre inte gällande för alla samhällsgrupper. Därför är det viktigt för Fritidsnämnden att se till att verksamheterna lockar en bredd av medborgare och att deltagare i olika aktiviteter speglar den mångfald som finns i samhället.

Den fria folkrörelsebaserade föreningsidrotten är stark i Trelleborg och mer än 100 idrottsföreningar finns i kommunen. Utav dessa får cirka 70 stycken stöd av Fritidsnämnden för sin barn- och ungdomsverksamhet och/eller verksamhet för personer med funktionsvariationer. Under 2015 genomfördes mer än 310 000 deltagartillfällen genom kommunens föreningar och 77 procent av kommunens barn och unga (4-20 år) var samma år föreningsaktiva.⁴ Det starka föreningslivet är anledningen till detta, samt det klimat som föreningar kan driva sin verksamhet i. Trots att det finns ljuspunkter så står föreningarna inför utmaningar som hindrar dem från att nå sin fulla potential och kunna motverka de samhällstrender som idag inverkar negativt på folkhälsan. Stillasittande skoltid och arbetsliv behöver motverkas med mer aktiv fritid.

Aktivitetsnivån skiljer sig mellan olika grupper i samhället: den är lägre för äldre ungdomar än för barn och lägre för flickor än för pojkar. Under 2015 stod tjejer enbart för 36 procent av deltagartillfällena i Trelleborgs kommuns idrottsföreningar⁵ och det ser ungefär likadant ut i resten av landet. Minskningen och skillnaderna betyder inte nödvändigtvis att äldre ungdomar och flickor är mindre fysiskt aktiva än andra grupper. De kan vara aktiva på andra sätt än i föreningsidrotten. Att det förefaller vara så visar exempelvis Ungdomsbarometern där det framkommer att intresse för träning verkar öka, liksom antalet ungdomar som anger att de tränar flera gånger i veckan.

Fritidsnämnden delar ut verksamhetsbidrag till kommunens idrottsföreningar, 2015 erhöll 65 föreningar verksamhetsbidrag,⁶ Störst verksamhetsbidrag erhöll Trelleborgs simsällskap (205 610 kronor), FC Trelleborg (128 146 kronor), Trelleborgs ishockeyförening (108 230 kronor), Trelleborgs handbollsklubb (105 058 kronor) samt Trelleborgs fotbollsförening (104 926 kronor). I tre av de sex föreningar som erhöll mest stöd var majoriteten av medlemmarna pojkar.

Förutom det lokala verksamhetsbidraget så har idrottsföreningar också möjlighet att söka nationellt stöd, så kallat LOK-stöd⁷. Om LOK-stödet sätts i relation till antalet bidragsberättigade ungdomar (LOK-stöd per ungdom) så är Trelleborg en av de kommuner där idrotten erhåller mycket stöd i Skåne (se Tabell 1). LOK-stöd per ungdom i Trelleborg år 2013 var 440 kronor. Även i jämförelse med kommuner i hela Sverige ligger Trelleborg högt, [på plats 25 av 290 kommuner](#). Enligt CIFs utvärderingsrapport erhöll en majoritet av Sveriges kommuner (191 av 290) mellan 250 och 399 kronor per ungdom år 2013.

---

¹ Riksidrottsförbundet (RF) 2012

² Peterson, T. 2008 *Föreningsfostran och tävlingsfostran*. Idrottsstödsutredningen

³ SKL, *Idrottspolitiskt positionspapper*

⁴ Årsredovisning 2014, Fritidsnämnden

⁵ FRI, Kultur- och fritidsförvaltningens interna statistik 2016.

⁶ FRI, Kultur- och fritidsförvaltningens interna statistik 2016.

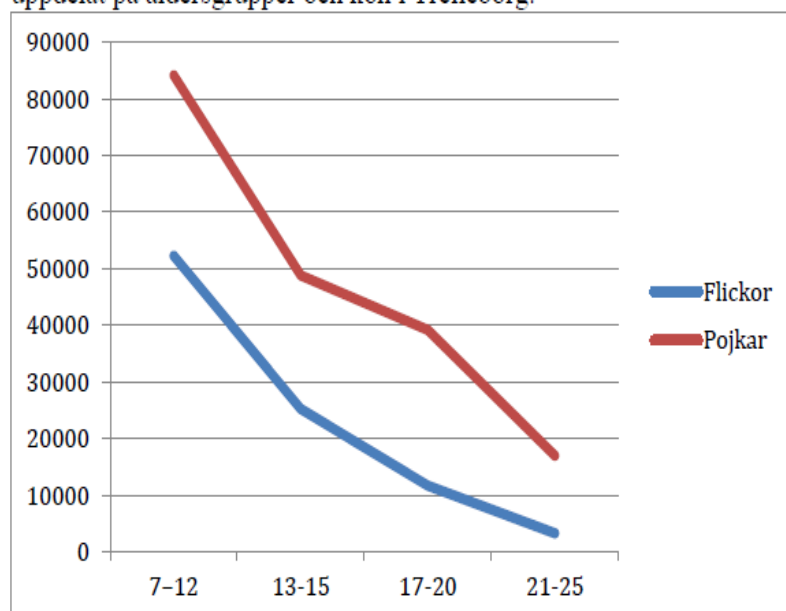
⁷ LOK stöd – Lokalt aktivitets stöd kan sökas av föreningar som bedriver idrottslig verksamhet för barn mellan 7 och 25 år. LOK-stöd finns för att stödja föreningsdriven barn- och ungdomsidrott

Endast 54 kommuner erhöll mer än 400 kronor. Högst ersättning fick Solna kommun i Stockholms län (827 kronor). I en jämförelse med närliggande kommuner hamnar Trelleborg högt med sina 440 kr per ungdom, Ystad ligger på 451kr, Vellinge på 599kr medan Svedala hamnar på 358kr, Malmö på 331kr och Skurup 256kr.

LOK-stödet är inte jämnt fördelat med hänsyn till kön och ålder. I Trelleborgs kommun kan det konstateras att pojkar genomför fler deltagartillfällen än flickor, vilket betyder att en större andel av LOK-stödet går till aktiviteter för pojkar än flickor. Statistiken för hela Sverige säger att pojkar svarar för fler deltagartillfällen än flickor, 61 respektive 39 procent. Skillnaderna nationellt ökar under ungdomsperioden. Samma mönster återfinns i Trelleborg, men här är skillnaden mellan pojkar och flickor något större än genomsnittet. Av tabell 3 framgår att 92 573 (33 procent) av de deltagartillfällen som erhåller LOK-stöd utförs av flickor i Trelleborgs kommun. 189 188 (67 procent) deltagartillfällen görs av pojkar.

Diagrammet nedan kommer från Malmö högskolas rapport om ett jämställt idrottsliv i Trelleborgs kommun (2015).

Diagram 1: Totala antalet deltagartillfällen inom idrottsföreningar som erhåller LOK-stöd uppdelat på åldersgrupper och kön i Trelleborg.

Källa: LOK-stöd 2014, <http://www.svenskidrott.se/Ekonomisktstod/LOK-stod/>

I tabellen nedan (MAH:2015) finns antal deltagartillfällen för pojkar och flickor i föreningarna i Trelleborg med flest antal deltagartillfällen och det kan konstateras återigen att pojkar är i majoritet. I programmet ska statistik och information delas upp på pojkar respektive flickor för att se hur jämställda idrotterna är och för att kunna lägga fokus på utveckling av ett mer jämställt samhälle.

Tabell 3: Antal deltagartillfällen för flickor och pojkar i de 10 föreningarna med flest deltagartillfällen, uppdelade på idrotter och kön i åldersgruppen 7–25 år.

Idrott	Flickor		Idrott	Pojkar
Handboll	13277		Fotboll	62097
Simning	13203		Ishockey	20965
Fotboll	6041		Simning	10866
Gym	5415		Gym	9762
Innebandy	4515		Innebandy	7540

²⁵ <http://www.svenskidrott.se/Ekonomisktstod/LOK-stod/> CIF (2014).

Trelleborgs rika föreningsliv täcker in allt ifrån konståkning och karate till tyngdlyftning och triathlon, elitidrottare till motionsidrottare, flickor såväl som pojkar, unga och pensionärer. I relation till andra kommuner har Trelleborg fortfarande en stor andel föreningsaktiva. Samhällsutvecklingen pekar dock mot en minskning av deltagande i föreningsverksamhet, detta är en trend i hela Sverige. Allt färre människor är aktiva i föreningar. Eldsjälarna minskar i antal och förenningar sliter många gånger med administrativa uppgifter som åter upp mycket aktiv tid i föreningen. Detta är något Fritidsnämnden ser allvarligt på och åtgärder ska genomföras för att bättra på förutsättningarna för kommunens föreningar.

Det finns också en stor mängd föreningar i Trelleborg som inte har idrottslig verksamhet som huvudsyssla, men som är mycket viktiga för folkhälsan, de anordnar aktiviteter för barn och unga och bidrar till att skapa en meningsfull fritid för många barn, unga och vuxna. Dessa föreningar spelar en viktig roll i många Trelleborgares liv, alla vill inte idrotta och det är då viktigt att det finns alternativ till att vara aktiv. Det är viktigt att samverka med dessa föreningar och hitta vägar för dom att interagera med idrottsföreningar och att sätta fokus på det arbete de utför för folkhälsan.

I kommunen finns ett stort antal anläggningar för kommunens föreningar men brist på träningstider innebär problem för föreningar. Idag finns det föreningar som måste tacka nej till nya aktiva barn och unga eftersom det inte finns tillräckligt med tider för föreningen att träna på. Dessutom finns det en del anläggningar med dåligt underhåll och bristande faciliteter.

Ett ytterligare problem som återkommande rapporteras till Fritidsnämnden är svårigheterna för föreningar att hitta ledare. Ideella krafter minskar och allt färre har tid och intresse av att delta i föreningslivet på fritiden. Eftersom det råder brist på "bra" tider i anläggningarna innebär det också att det är svårare att rekrytera ideella ledare. Detta är ett stort problem och hotar utvecklingen av idrott och föreningsliv i Trelleborg. Tillsammans med föreningar, skola och andra aktörer ska Fritidsnämnden arbeta för att hitta nya lösningar och metoder för att hitta ledare till föreningarna. Att behålla och stödja befintliga ledare är också av stor vikt.

Begrepp

För att tydliggöra vad som menas med de olika begrepp och uttryck som programmet innehåller, följer en kort begreppsförklaring.

Anläggning

Anlagt eller anvisat område för någon form av tävlingsidrott, spontanidrott eller motion oavsett ägandeförhållanden. Det kan också vara luft, mark och vatten som lämpar sig, och nyttjas, för såväl organiserad som egen-organiserad idrott och motion.⁸

Breddidrott

Idrottsverksamhet som vänder sig till den stora massan, utan krav på resultat och prestation. Breddidrott kan vara flertalet idrottare i flera ålderskategorier, ett spektra av olika idrotter.

Elitidrott

Specialiserad idrottsverksamhet med uttalade resultatmål.

Folkhälsa

Folkhälsa är ett uttryck för befolkningens hälsotillstånd, som tar hänsyn till såväl nivå som fördelning av hälsan. En god folkhälsa handlar således inte bara om att hälsan bör vara så bra som möjligt, den bör också vara så jämnt fördelad som möjligt.⁹

Fritidsgård

Kommunalt driven mötesplats för barn och unga.

Fritidsnämnden

Fritidsnämnden är den folkvalda församling som har politiskt ansvar för styrningen av fritidsverksamheten, aktiviteterna samt resursfördelningen inom nämnden.

Förening (ideell)

En förening är en organiserad sammanslutning av en grupp med människor med liknande intressen. Föreningen är uppbyggd enligt demokratiska principer, årsmötet är det högst beslutande organet som väljer en styrelse som leder arbetet mellan föreningsstämmorna.

Förening med rätt till bidrag i Trelleborgs kommun

Förening i Trelleborgs kommun som bedriver idrottsverksamhet för ungdomar eller personer med funktionsvariationer inom kommunen och som är uppbyggd enligt demokratiska principer har möjlighet att söka föreningsbidrag från kultur- och fritidsförvaltningen. Vidare skall föreningen vara ansluten till riksorganisation, som äger rätt till bidrag enligt förordningen om statsbidrag till ungdoms- eller handikapporganisationer. Annan förening kan erhålla bidrag enligt redovisade regler efter prövning från fall till fall efter värdet och omfattningen av den verksamhet som föreningen bedriver.¹⁰

---

⁸ Riksidrottsförbundet, 2012

<http://www.rf.se/globalassets/riksidrottsforbundet/dokument/anlaggningar/anlaggningsutredning-kortversion.pdf>

⁹ Länsstyrelsen, Skåne

<http://www.lansstyrelsen.se/skane/Sv/manniska-och-samhalle/folkhalsa/folkhalsa-och-samhalle/Pages/index.aspx>

¹⁰ Trelleborgs kommun

<http://www.trelleborg.se/globalassets/files/kulturochfritidsforvaltningen/fritid/bidrag/fritidsnamndens-bidagsregler-2016.pdf>

Kultur- och fritidsförvaltningen

Kultur- och fritidsförvaltningen består av tjänstepersoner i en utförandeorganisation och de verkställer politiska beslut, samt tar fram relevanta underlag/förslag till beslut till beslutsfattarna.

Trelleborg Tillsammans

Trelleborg Tillsammans är en unik samverkansform mellan Trelleborgs kommun och föreningar och organisationer inom den idéburna sektorn i Trelleborg.

Ett Idrotts- och fritidspolitiskt program

Det föreliggande programmet är ett styrdokument för idrotts- och fritidspolitiken i hela Trelleborgs kommun.

Syftet

Programmet har tagits fram av Kultur- och fritidsförvaltningen på uppdrag av Fritidsnämnden för att skapa visioner och mål för idrotts- och fritidspolitiken. Detta är viktigt för att skapa kontinuitet och ett effektivare arbete för att stärka folkhälsan. Fritidsnämndens mål med programmet är att få fler Trelleborgare aktiva och att erbjuda alla ett brett utbud av idrotter och fritidsaktiviteter.

Folkhälsa är ett viktigt perspektiv som genomsyrar hela programmet. Att skapa en bättre folkhälsa är det övergripande målet med idrotts- och fritidspolitiken, med fler aktiva i kommunens föreningar, med fler besökare på kommunens mötesplatser och med aktiva inom fler idrotter blir medborgarna mer aktiva, friska och kommunens folkhälsa blir bättre. Det idrotts- och fritidspolitiska programmet har fokus på barn, unga och personer med funktionsvariation som är Fritidsnämndens prioriterade målgrupper. Men det är också av största vikt att arbeta för att vuxna och äldre har en aktiv fritid. Ett brett utbud av fritidsaktiviteter skapar förutsättningar för bättre fysisk och psykisk hälsa. Den åldrande befolkningen behöver fysisk aktivitet för att kunna vara friska och klara vardagen bättre.

Barnkonventionen är även ledande i hela det Idrotts- och fritidspolitiska programmet. Så många som nio av tio barn och ungdomar är någon gång medlem i en idrottsförening.¹¹ Barns delaktighet och den vikt som en förening kan spela för barn och unga är viktigt att belysa.

Vision och värdegrund

Programmet bygger på Trelleborgs övergripande vision och värdegrund. Trelleborgs kommuns vision är följande: *Trelleborg ska vara en framgångskommun med hög livskvalitet och en långsiktigt hållbar tillväxt.* Programmet relaterar också till den Regionala Utvecklings Strategin med dess fokus på folkhälsa och livskvalitet, dessutom har inspiration erhållits från Svenska Idrottsförbundet.

Fritidsnämnden vill också profilera staden som den föreningstäta och aktiva stad som Trelleborg är. Starka föreningar med utbildade och engagerade ledare, arenor i toppklass, bra bredd och en gemensam riktning – framåt – kan göra visionen levande.

Fritidsnämndens mål med programmet är att uppnå ett hållbart idrotts- och fritidsliv med möjligheter för alla kommunens medborgare att leva ett aktivt liv med en meningsfull fritid.

Att ha ett attraktivt utbud av kultur och fritid är viktigt för kommunen som helhet, genom ett attraktivt utbud lockas fler att flytta till kommunen, vilket leder till högre skatteintäkter och en bättre utgångspunkt för kommunen. Barnfamiljer är högst medvetna om kultur- och fritidsutbud i val av bostadsort/ställe. Med ett brett utbud av aktiviteter och Fritidsnämndens fokus på folkhälsa skapas också en högre livskvalitet i hela kommunen. Det är därför viktigt att kommunen satsar på kultur, fritid och kommuens föreningar.

Process

Arbetet med de politiska målen startade i mars 2015 då Fritidsnämnden för första gången fick lyssna till en presentation som på nämndens uppdrag tagits fram av förvaltningen. Efter denna presentation utvecklades så småningom ett första utkast som presenterades på ett stormöte med kommunens föreningar under vintern 2016. En referensgrupp bestående av Trelleborg Tillsammans utvecklingsgrupp fritid, intresserade föreningsmedlemmar och andra relevanta aktörer, möten har genomförts och programmet har ändrats och förbättrats under resans gång. Mer än 20 föreningar har lämnat kommentarer, ungdomsforum har tyckt till, förvaltningar har kommenterat på remissen. Programmet idag speglar de kommentarer och den verklighet som föreningar och andra aktörer inom fritidslivet i Trelleborg lever i.

---

¹¹ Riksidrottsförbundet (RF)

Fritidsnämndens verksamheter

Fritidsnämndens uppdrag är bland annat att erbjuda kommunens samtliga invånare och besökare ett rikt och varierat utbud av olika upplevelser inom såväl idrotts- och föreningsliv som ungdomsverksamhet. Nämnden ska tillgängliggöra verksamheterna och skapa förutsättningar för jämlika villkor för kommunens alla medborgare att delta i idrott, friluftsliv och föreningsliv. Att inspirera barn och ungdomar att redan i tidiga år ta del av idrotts- och föreningsliv är ett av fritidsnämndens huvudmål.

Det är viktigt att det finns ett brett utbud efter ungdomsidrotten, att alla kan fortsätta att vara aktiva livet ut. Genom ett aktivt liv kan många människor leva ett längre och mer produktivt liv. Detta är bra inte bara ur ett personligt perspektiv utan också ur ett ekonomiskt perspektiv då människor kan vara friskare, sjukdomar kan minska och välmåendet hos den äldre befolkningen öka.

Fritidsnämndens fokus ligger på barn och unga i Trelleborgs kommun, men stöd ges även till de föreningar som arbetar för att stärka folkhälsan och utveckla fritidsaktiviteter för vuxna. Fritidsnämnden tillämpar nolltaxa för föreningsverksamhet som bedrivs för barn och ungdomar 4-20 år. Tillsammans med de olika verksamhetsbidragen utgör det en stor och viktig del av finansieringen för kommunens ideella föreningars verksamheter. Även funktionshinderades idrottsverksamhet får verksamhetsbidrag.

Förvaltningens huvudsakliga uppgifter är att i enlighet med Fritidsnämndens uppdrag stödja kommunens föreningar; se till att kommunens idrottsanläggningar fungerar och utvecklas; skapa lika förutsättningar för alla medborgare att delta i idrotts- och föreningsliv; samt att arbeta med ständig utveckling och planering av framtida behov gällande friluftsliv, sporthallar, idrottsarenor, badhus, fritidsgårdar och platser för spontan idrott och lek.

Badhuset och Anderslövs friluftsbad

På Trelleborgs Badhus finns motionssim, simskola (för såväl barn som vuxna), äventyrsbad och vattenlekar samt möjlighet till avkoppling. På Badhuset arbetar personalen med att öka simkunnigheten hos barn och vuxna i Trelleborg genom bland annat simundervisning för skolklasser och sommarsimskola. Under de senaste åren har simkunnigheten bland barn i kommunen förbättrats och betraktas i nuläget som hög. Personalen arbetar tillsammans med de aktiva föreningarna som bedriver verksamhet på badhuset för att skapa förutsättningar för att bedriva och utveckla sina verksamheter. I Anderslöv öppnade under 2016 ett modernt och tillgängligt friluftsbad, Fritidsnämnden driver verksamhet och simskola på badet.

Idrottsenheten

Idrottsenheten ansvarar för bland annat skötsel och iordningställande av kommunens idrottsanläggningar och sporthallar. Målet med verksamheten är att hålla en jämn nivå och se till att föreningar har goda förutsättningar för att utöva sin verksamhet i staden och på landsbygden. Utvecklingsarbetet på enheten handlar i hög grad om hur servicen och kvaliteten på den verksamhet, det vill säga drift och skötsel av anläggningar, enheten bedriver kan bli bättre.

Fritidsenheten

Fritidsenheten arbetar med utvecklingsarbete, internt såväl som externt. Att på daglig basis samverka och samarbeta med kommunens idrottsföreningar är en av enhetens viktigaste uppgifter. I samverkan med föreningar söker enheten externa bidrag till olika aktiviteter och verksamheter. Enheten har också ansvar för fördelning av resurser till föreningar, tider i kommunens anläggningar och i form av pengar till verksamhetsbidrag och andra satsningar på föreningslivet.

Ungdomsenheten

Ungdomsenhetens mål och syfte är bland annat att ge alla barn och ungdomar möjlighet till en meningsfull och stimulerande fritid på trygga och drogfria mötesplatser på lika villkor. I kommunen finns sex fritidsgårdar med verksamhet för barn och ungdomar i åldern 10-17 år, en av dessa verksamheter är enbart öppen för flickor; Tjejloftet. Ungdomsenheten bedriver också verksamhet för personer med funktionsvariationer. Detta sker i samverkan med socialförvaltningen som medverkar med personal.

Fritidsgårdarna är tillåtande och inkluderande mötesplatser där barn och unga från hela kommunen är välkomna. På fritidsgårdarna arbetar personalen med ett starkt delaktighetsperspektiv.

Barnkonventionen är i centrum för verksamheten och de barn och unga som spenderar sin fritid på

fritidsgårdarna är delaktiga i de förändringar/förbättringar det beslutas om i verksamheten och aktiviteterna. För att fritidsgårdarna ska locka fler barn och unga krävs det förbättringsåtgärder i ute- och inommiljöer.

Mål och åtgärder

Målet med Fritidsnämndens verksamhet och med detta idrotts- och fritidspolitiska program är att alla kommunens medborgare ska ges samma möjlighet att utöva idrott, motion och andra fritidsintressen på lika villkor utifrån olika behov och förutsättningar. I det Idrotts- och fritidspolitiska programmet har tre övergripande målområden identifierats. Dessa är beskrivna tillsammans med ett antal åtgärder som föreslås för att uppnå målen. Åtgärderna kan komma att utvecklas och uppdateras allt eftersom Fritidsnämndens verksamhet utvecklas och beroende av omvärldens utveckling. Det finns också ett antal indikatorer kopplade till respektive målområde, genom dessa kan programmet följas upp och utvärderas.

Målområden

Tre målområden är prioriterade för Fritidsnämnden att arbeta med;

Anläggningar och mötesplatser

Utan tider i/på anläggningar finns det inte möjligheter för föreningarna att utvecklas. Det är en förutsättning för ett rikt idrotts- och fritidsliv att det finns tillräckligt med anläggningar för det behov som finns i kommunen. Att föreningar idag måste säga nej till barn och unga som vill vara aktiva är förödande för utvecklingen av idrotts- och fritidslivet i kommunen. Fritidsnämnden ska dessutom arbeta med utveckling av nya verksamheter och idrotter för att bredda utbudet av idrotter och det krävs mötesplatser och anläggningar för att kunna göra det.

Allas rätt att vara med på lika villkor

Fritidsnämnden ska arbeta för att stärka förutsättningarna för bland annat personer med funktionsvariationer i idrottslivet. Nämnden ska också utveckla fritidsgårdarnas arbete med att skapa tillåtande och engagerande miljöer som lockar fler Trelleborgare till sina verksamheter. Dessutom ska Fritidsnämnden arbeta vidare med jämställdhet och grundläggande värderingar där alla deltar på lika villkor i föreningslivet. I dagens samhälle är det viktigt att inkludera alla människor för att utveckla kommunen i en positiv riktning.

Stödja föreningar och utveckling av fritidslivet

Fritidsnämnden ska stödja föreningar i satsningar på fler aktiva barn och unga, stödja ledarutveckling i föreningar och hitta sätt att effektivisera och avlasta föreningarnas administrativa börda. Att hitta utvecklingsmöjligheter och arbeta aktivt för att Fritidsnämndens verksamheter ska följa med utvecklingen är också prioriterat. Arbetet med Trelleborg Tillsammans och övrig samverkan med ideell sektor ska fortsätta och utvecklas.

1. Anläggningar och mötesplatser

För att Trelleborg ska kunna fortsätta ha ett aktivt förenings- och idrottsliv är tillgången till idrotts- och fritidsanläggningar av största betydelse. Alla Trelleborgare ska erbjudas möjligheter till fysisk aktivitet genom god tillgång och närhet till ytor, anläggningar och mötesplatser.

Idag finns det anläggningar av varierat skick i kommunen. Vissa anläggningar håller elitklass medan andra inte fyller de behov som finns. Sett till kommunens storlek har Trelleborg ett rikt anläggningsbestånd. Men kommunen har också ett stort antal föreningar och anläggningsbehovet och kvaliteten på de anläggningar som finns är ett ständigt relevant ämne för Fritidsnämnden att arbeta med.

Allt eftersom föreningar växer och utvecklar sina verksamheter skapas nya behov. En av utmaningarna är att säkerställa att existerande föreningar får tillräckligt med tid och utrymme i anläggningarna samtidigt som det arbetas för att nya föreningar och idrotter också ska få utrymme och möjligheter att utvecklas. Idag finns det föreningar som måste neka barn och unga att delta eftersom det inte finns tillräckligt med hall/plantider.

En annan utmaning är att hålla likvärdig standard på kommunens anläggningar. Fritidsnämnden ska fokusera på breddidrott och det är därför viktigt att hålla bra standard på alla kommunens anläggningar. Kostnaderna för föreningarna att nyttja anläggningarna måste dessutom hållas låga så att föreningarna har möjlighet att nyttja anläggningarna.

I Trelleborgs kommun ska det också finnas mötesplatser fria från mobbning, diskriminering och orättvisor. Fler mötesplatser inomhus, såväl som utomhus, behövs för att täcka behovet som finns och för att ge fler barn, unga och vuxna en meningsfull fritid. Även utanför centralorten ska trygga mötesplatser finnas. Fritidsgårdarna, som är mötesplatser för barn och unga, ska säkerställa att barn och unga har tillgång till mötesplatser och aktiviteter som de själva kan påverka och som karaktäriseras av demokrati och allas lika rättigheter. Det är viktigt att fler barn och unga har tillgång till mötesplatser där vuxna kan ge stöd och trygghet på fritiden. För att dessa fortsatt ska locka barn och unga behöver inne- och utemiljöerna ses över.

Mötesplatser är också de ytor som finns för spontanidrott; generationsparken, utegym, lekplatser, idrottsplatser, boulebanor, hårdgjorda ytor där det spelas innebandy, badstränder och hela Albäcksområdet multiarenor. Spontanidrottande i olika former, i parker, på boulebanor, på utomhusarenor, på utegym och spontana fotbollsplaner ökar och blir allt mer populärt. För att möta detta växande behov ska Fritidsnämnden arbeta med att utöka och anpassa ytor för spontanidrott. För att kunna genomföra åtgärder inom detta område krävs en nära samverkan med Tekniska förvaltningen som förvaltar en stor del av de spontana mötesplatser och ytor som finns i kommunen.

Det finns tendenser som visar att pojkar och redan aktiva idrottare är de som nyttjar spontanidrottsplatser och andra spontanidrottsytor mest, Fritidsnämnden ska därför arbeta för att skapa inkluderande och öppna ytor genom att fråga ungdomar och barn vilka behov de har. Dessutom behöver analyser ur jämställdhetsperspektiv göras för att skapa mötesplatser som är lika välkomnande för alla, oavsett ålder, kön och ursprung. Mötesplatser som inte är renodlade idrottsplatser är också av vikt att utveckla.

För att Fritidsnämnden fortsättningsvis ska kunna erbjuda föreningar och aktiva anläggningar som tilltalar våra medborgare, som nyttjas av flickor och pojkar och som är tillgängliga behöver Fritidsnämnden vara involverade i planeringen av nya områden och anläggningar redan i ett tidigt skede. Samverkan med olika förvaltningar är viktiga för att kunna få en hållbar och dynamisk utveckling. Innovationer och kombinationer som inte finns idag måste få tid och utrymme att utvecklas. Fritidsnämnden ska arbeta för att klimatsmarta lösningar finns för föreningslivet, att laddstolpar finns vid anläggningar, att energismart belysning installeras, att information om kollektivtrafik finns tillgänglig, allt för att spara på klimat och resurser som kan användas till att utveckla verksamheterna.

Det krävs också bra förutsättningar att ta sig till anläggningarna för utövare och föräldrar, exempelvis med cykel. Bra och tillräckligt med cykelställ, med låsta parkeringsmöjligheter ger en positiv inverkan på tillgängligheten till anläggningen.

Mål~~Övergripande mål~~

Att alla kommunens invånare ska ha god tillgång till attraktiva anläggningar som lockar till fysisk aktivitet och idrott.

Att alla kommunens invånare ska ha god tillgång till tillgängliga, attraktiva, klimatsmarta och inkluderande mötesplatser utomhus såväl som inomhus.

Att kommunens föreningar ~~får vara delaktiga är drivande~~ i utvecklingen av moderna, ändamålsenliga och attraktiva idrottsmiljöer.

Delmål~~Åtgärder~~

- ~~Fritidsnämnden ska~~ Aktivt arbeta för att fler anläggningar byggs i kommunen för att täcka det behov som kommunens föreningar har.
- ~~Fritidsnämnden ska ta fram konkreta förbättringsåtgärder underhållsplan~~ för samtliga anläggningar där nämnden ansvarar för drift och skötsel ~~med konkreta förbättringsåtgärder~~ som inkluderar klimatsmarta lösningar.
- ~~Aktivt arbeta för att samtliga anläggningar som byggs kan användas av flera föreningar och kan nyttjas för flera syften och av flera målgrupper. Tillsammans med föreningar, andra förvaltningar och övriga relevanta aktörer ska Fritidsnämnden arbeta för att en multiarena ska finnas i kommunen år 2025~~
- Arbeta för att Fritidsnämnden ska ansvara för drift av samtliga idrottsanläggningar i kommunen.
- ~~Att genomföra projektet En rökfri arena på och kring k~~ Kommunens samtliga anläggningar ska vara rökfria år 2018.
- ~~Att Fritidsnämnden ska~~ arbeta aktivt tillsammans med Service ~~nämnden och Tekniska nämnden~~ för att tillgänglighetsanpassa samtliga anläggningar.
- ~~Reservera tider för drop-in aktiviteter i idrottsanläggningar så att barn och unga kan idrotta när det passar deras behov. Målsättningen i denna aktivitet ska också vara att ha en jämn könsfördelning.~~
- Fler spontanytor ska skapas (parkourparker, skateramper, etcetera) och de som finns ska utvärderas och omstruktureras vid behov – detta ska göras i samverkan med Tekniska nämnden och barn och unga som vill vara delaktiga i utveckling av sitt närområde.
- Fritidsgårdarnas inne- och utemiljöer ska ses över och renoveras så att de är välkomnande och inkluderande.
- Öppna mötesplatser ska skapas av och för barn och ungdomar där möten kan ske med beslutsfattare, påverkare och andra.
- Fritidsnämnden ska utreda hur ökad samverkan och samgående mellan olika idrotter, idrottsföreningar, företag och kommunen kan skapa förutsättningar för gemensam finansiering av anläggningar.
- Fritidsnämnden ska utreda möjligheten till att skapa idrottsfritids.
- Fritidsnämnden ska ge stöd till föreningar som söker om extern finansiering till anläggningar.

2. Allas rätt att delta på lika villkor

Det är viktigt ur ett hållbarhetsperspektiv att säkerställa att samtliga medborgare har samma rättigheter och skyldigheter och detta även gällande tillgång till fritidsaktiviteter. Kommunens stöd till idrotten är en del av folkhälsoarbetet, vilket också innebär att tillgången till idrott och fysisk aktivitet ska vara lika för alla medborgare. Barn och unga i socioekonomiskt svaga områden, med utländsk bakgrund och/eller med någon form av funktionsvariation är de grupper som kan vara svåra att nå för det organiserade föreningslivet. Dessa grupper är på inget sätt homogena, men det behövs särskild fokus för att kunna genomföra insatser och garantera att även dessa samhällsgrupper har en meningsfull fritid.

Föreningar ska ges stöd för att aktivt arbeta med jämställdhet så att fler aktiva barn och unga blir medvetna om vikten av ett jämställt idrottsliv. Bland annat ska föreningarna uppmuntras till att arbeta aktivt med jämställd rekrytering till styrelser. Fritidsnämndens arbete med att skapa ett jämställt idrottsliv initierades 2015 och detta kommer att vara fokus för nämndens verksamhet under programmets period. Fritidsnämnden ser jämställdhet som ett verktyg för att göra fler barn och unga aktiva i föreningar. Malmö Högskola konstaterade i kartläggningen som genomfördes 2015 att pojkar är mer aktiva än flickor och i synnerhet i de tidiga tonåren. Fritidsnämnden vill därför arbeta för att få fler flickor i högstadiet aktiva inom föreningsdriven idrott.

Malmö Högskolas kartläggning av Trelleborgs kommun visade också att det krävs insatser och satsningar för att flickor och pojkar ska ha en jämställd fritid. Ett förslag är att Fritidsnämnden ska, i samverkan med föreningar, erbjuda utvecklingslag eller hobbygrupper för den som inte vill bli elitidrottare. I dessa fall bör krav på prestation dämpas och istället bör aktiviteterna individanpassas. Detta skulle syfta till att locka de personer som inte är aktiva, men som vill utöva fysisk aktivitet.

Förutom föreningarna så spelar skolan en stor roll för att nå ut till alla barn och unga. Det är viktigt för föreningslivet att samarbeta med skolorna som kan fungera som en plattform för rekrytering. I skolorna finns alla ungdomar, även de som inte är aktiva sedan tidigare. Det finns dessutom fördelar för skolorna med att föreningar kommer dit, idrottslärare kan få inspiration och fler unga kan hitta sitt intresse på ett enkelt sätt. Förutom motionen barn och unga får genom att vara aktiva i en förening så kan intresset för föreningsliv i stort uppmuntras. Trelleborgs barn och unga kan få stora fördelar genom att lära sig hur föreningar fungerar och hur demokratiska principer praktiseras i verkligheten.

Det finns ytterligare aspekter som påverkar medborgares tillgänglighet till idrotts- och fritidslivet i kommunen. Malmö Högskolas kartläggning pekade på det faktum att föreningsidrottens aktiviteter kan vara dyra för många ungdomar, inte minst om de börjar betala aktiviteterna själva (istället för att föräldrarna betalar). Bland annat barn och unga i socioekonomiskt utsatta områden kan ha problem med kostnader för aktiviteter. Fritidsnämnden har startat ~~Sportteket~~ Fritidsbanken som kan vara ett svar på problem med kostnader för dyr utrustning. En ytterligare dimension är om barn och unga vill testa flera idrotter och inte enbart utöva en idrott. I dagsläget finns ingen förening som kan erbjuda flera idrotter. Det finns därför ett behov av föreningar som är inriktade på att vara aktiv snarare än att utöva en speciell idrott.¹²

För att alla ska kunna delta och ha en aktiv fritid innebär det också att ha tillgång till annat än idrottslivet i kommunen. Det finns många föreningar som också aktiverar fysiskt och psykiskt men som inte är idrottsföreningar. Fritidsnämnden vill också utveckla samverkan med dessa föreningar för att kunna erbjuda ett så brett fritidsutbud som möjligt. Dessutom kan det vara viktigt att sammanföra idrottsföreningar och föreningar med annan huvudsaklig verksamhet för att dela erfarenheter och hitta olika samverkansformer.

Ett samhälle som inkluderar alla människor är ett rikare och mer utvecklat samhälle och detta gäller även Trelleborgs fritids- och föreningsliv.

Övergripande mål

Att alla medborgare ska känna sig välkomna i fritids- och idrottslivet i Trelleborg och ha samma möjlighet att utöva idrott, spontant eller organiserat, oavsett kön, nationalitet, ålder, etniskt ursprung, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, socioekonomisk bakgrund och funktionsvariation.

---

¹² Malmö Högskola (2015)

Att alla barn och unga i Trelleborgs kommun ska delta i föreningslivet i kommunen. öka antalet aktiva barn och unga inom föreningsidrotten.

Att stärka föreningslivet i områden med få föreningar/föreningsaktiva.

Att få fler flickor i högstadiet aktiva inom föreningsidrotten.

Åtgärder~~Delmål~~

- Satsningar på föreningar med med andra inriktningar ska stödjas för att diversifiera utbudet. nya inriktningar ska stödjas
- ~~Stöd till att ansöka om extern finansiering.~~
- ~~Anordna Utbildningsdagar ska anordnas enligt föreningsars behov med fokus på delaktighet och jämlikhet. med utgångspunkt i föreningsarnas behov.~~
- ~~Elitsatsningar och stora evenemang är viktiga för kommunen ur en marknadsföringssynpunkt och vid dessa frågor ska Fritidsnämnden ska~~ samverka med Kommunstyrelsen och utvecklingsbolaget för att få bästa utdelning av aktiviteter inom elitidrott.
- Fritidsnämnden ska ~~A~~analysera och identifiera varför människor inte kan eller valt att inte aktivera sig inom den föreningsdrivna idrotten.
- Fritidsnämnden ska ~~G~~ge stöd åt de som inte finns inom den organiserade idrotten.
- Fritidsnämnden ska utveckla samverkan med föreningar som erbjuder aktiviteter för barn och unga som inte enbart är idrottslig verksamhet.
- I samverkan med Bildningsnämnden ska Fritidsnämnden verka för att en Skolidrottsförening finns på varje skola.
- Sportteket Fritidsbanken ska utvecklas i samverkan med föreningar och andra aktörer för att göra idrottlivet mer tillgängligt för fler.
- Fritidsnämnden ska årligen följa upp hur många män respektive kvinnor som sitter i idrottsföreningarnas styrelser.
- Fritidsnämnden ska göra satsningar för Att öka antalet personer med funktionsvariationer som är aktiva inom föreningslivet.
- Fritidsnämndens verksamheter ~~arbetar ska arbeta~~ aktivt med jämlikhetsfrågor.
- Fritidsgårdarna utbildar personal och jämställdhetsanpassar aktiviteter.
- Fritidsnämnden ska stödja föreningar med att ta fram jämställdhetsplaner.

3. Stöd till föreningar och utveckling av fritidslivet

Delaktighet och inflytande i samhället är en av de mest grundläggande förutsättningarna för folkhälsan. Brist på inflytande och möjligheter att påverka den egna livssituationen har ett starkt samband med hälsa. Många av Trelleborgs medborgare är aktiva i olika föreningar och genom att stödja och stärka föreningslivet i Trelleborgs kommun utvecklas kommunen. Föreningarna i Trelleborg och civilsamhället i stort är "...till gagn såväl för individer och grupper av individer som för samhällsekonomin".¹³ Fritidsnämnden ser den stora roll civilsamhället spelar och vill tillsammans arbeta för samhällsutveckling. Det krävs en tydlig rollfördelning för att samverkan ska ske friktionsfritt och med mesta möjliga gagn för alla parter. Det poängteras från flera håll att en förutsättning för att detta ska ske är att föreningar och organisationer får långsiktiga och hållbara villkor och att insatser som görs av civilsamhället uppmuntras och uppskattas av det offentliga.¹⁴ Fritidsnämnden arbetar för att utveckla samverkan genom dialogmöten och olika utvecklingsprojekt.

I Malmö Högskolas kartläggning blev det tydligt att pojkar i Trelleborgs kommun erhåller mer stöd via kommunalt verksamhetsbidrag och genom nationellt LOK-stöd än flickor, detta för att de genomför mer verksamhetstimmar och är mer aktiva i sitt utövande av föreningsidrott. För att en förening/organisation ska beviljas bidrag ska den sträva efter att flickor och pojkar, kvinnor och män ska ha en jämn fördelning av makt och inflytande i föreningen/organisationen och över dess verksamhet. För att nå en mer jämställd fördelning av aktiva och av makt och inflytande behöver föreningarna stöd. Utbildning och handledning ska ges till föreningar som arbetar aktivt med jämställdhet. Det gäller inte bara jämställdhet, Fritidsnämnden vill på sikt att samtliga föreningar som erhåller bidrag ska "certifieras". Föreningarna ska ha vissa förutsättningar som grundas på jämlik idrott och ett gott ledarskap.

Många föreningar i kommunen har problem att rekrytera och behålla engagerade ledare. Fritidsnämnden ska genom stöd till föreningar utveckla ledarskapsprogram i samverkan med föreningarna, skola och andra delar av samhället. Det kommer att vara fokus på rekrytering och utbildning av nya ledare, men befintliga ledare ska också vidareutbildas och uppmuntras.

Kommunens resurser till föreningslivet är begränsade. För att kunna genomföra det förändringsarbete och utvecklingsinsatser som behövs finns det behov av att söka externa medel. Fritidsnämnden ska aktivt arbeta för att fler föreningar söker medel och för att hjälpa dem i processen.

Flera föreningar har problem med administration och rapportering för att få de bidrag och stöd som de kan få och har rätt till. För att komma till bukt med detta problem ska Fritidsnämnden utveckla samverkan med och mellan föreningar.

Genom att fokusera på breddidrott framför elit kan Fritidsnämnden rikta satsningar på att öka den stora massans idrottande och aktiva deltagande i fritidslivet i kommunen. Fritidsnämnden ska inte uppmuntra specialisering från bredd till elitidrott hos yngre barn, detta anses vara satsningar för barn i tonåren. Men att elitverksamhet också är viktig för kommunen vill Fritidsnämnden framhäva. Elit föder bredd, men också vice versa.

MålÖvergripande mål

Att demokrati och delaktighet ska vara naturliga element i alla utvecklingsfrågor inom fritidsområdet
Att föreningslivet ska ha goda förutsättningar för att bedriva sin verksamhet.
Att förenkla för föreningar och minska administration för att få bidrag.

DelmålÅtgärder

- Stimulera föreningslivet genom riktade bidrag.
- Utveckla rekryteringsbidraget för att få fler föreningar aktiva i sin rekrytering.
- Stöd ska ges till föreningar för att arbeta med kommunikation
- Skolor med idrottsprofil ska uppmuntras för att utveckla idrottsutbudet och öka samverkan mellan skola och föreningar.
- Att Fritidsnämnden ska starta ett ledarskapsprogram tillsammans med kommunens föreningar.
- Alla bidragsberättigade föreningar ska ha genomgått Anti-DANT utbildning år 2019.

¹³SOU 2016:13, s:16

¹⁴ SOU 2016:13, s:16

- Samverkan ska utvecklas mellan ungdomsenheten och föreningslivet genom exempelvis prova-på-aktiviteter för att skapa meningsfulla fritidsintressen.
- ~~Å~~Arrangera årliga informationsträffar ska anordnas om hur och var föreningar kan söka extern finansiering.
- Stimulera och skapa nätverk mellan föreningar och andra samhällsaktörer.
- Arrangera en utbildningsdag med fokus på administration där fokus ligger på att dela erfarenheter och hitta samverkansmodeller.
- Ungdomsforum ska involveras i olika processer och beslut som rör Fritidsnämndens verksamheter, minst ett möte per år med ungdomsforum ska arrangeras.
- ~~Arrangera~~ Fritidsnämnden ska arrangera en årligt återkommande idrotts- och fritidsdialog.

Genomförande

För att nå målen i programmet behöver Fritidsnämnden arbeta med omvärldsbevakning, ett aktivt kommunikationsarbete, nya metoder och processer och i nära samverkan med föreningslivet, kommunens andra nämnder och andra aktörer, och andra aktörer.

En aktivitetsplan ska tas fram under första året efter beslut om antagande av programmet. Utformningen av denna aktivitetsplan ska göras som en "100-lista", med 100 åtgärder kopplade till programmet, vilket innebär att 100 aktiviteter ska listas och prioriteras, enligt tre steg. Aktiviteter som ska genomföras inom ett år, inom fyra år och på längre sikt ska listas. Detta ska sedan kommuniceras internt och externt för att tydliggöra aktiviteter och den verksamhet som bedrivs inom Fritidsnämndens område.

Vid årsredovisning ska framsteg inom områden som belyses i detta program lyftas. Ändrade nationella, regionala och lokala förutsättningar för finansiering och stöd till föreningar och idrottsrörelsen ska tas i beaktning.

Den 100-lista som ska tas fram uppdateras och rapporteras regelbundet till Fritidsnämnden. Efter två år ska listan revideras.

Programmet och dess mål ska ligga till grund för verksamhetsplaner och aktiviteter som genomförs inom Fritidsnämndens verksamheter.

För att uppnå målen och för att utveckla idrotts- och fritidslivet i Trelleborgs kommun behövs ekonomiska resurser. Fritidsnämnden kommer att arbeta med kommande verksamhetsplaner och prioriteringar utifrån ovanstående mål och fokusområden.

Uppföljning

Under 2015, på uppdrag av Fritidsnämnden, genomförde Malmö Högskola en kartläggning av idrotten i Trelleborgs kommun. Förhoppningen är att kartläggningen kommer att tydliggöra vad flickor respektive pojkar efterfrågar för aktiviteter så att åtgärder kan vidtas för att öka jämställdhet och jämlikhet. Med denna som grund kan aktiviteter styras och utvecklas. Jämställdhetsperspektivet är en av utgångspunkterna och detta ska ligga till grund för kommande verksamhetsplaner och aktiviteter. Liknande kartläggningar ska genomföras regelbundet, förslagsvis vart tredje år, för att säkerställa att kommunen, föreningarna och andra aktörer arbetar på ett effektivt sätt för att nå ett jämlikt och inkluderande idrottsliv.

All statistik som genereras ska vara uppdelad på kön och ålder för att på mest effektiva sätt följa utveckling av området.

Det finns också ett antal indikatorer kopplade till målområdena som kommer att användas för att regelbundet följa upp programmet.

Programmet ska följas upp minst en gång per mandatperiod. I uppföljningen ska föreningar och andra aktörers delaktighet säkerställas. En representativ grupp av barn och unga ska vara involverade i en reviderings- /uppföljningsprocess. Eventuella ändringar ska godkännas av Fritidsnämnden och om inga ändringar krävs ska dokumentet aktualiseras.

Referenser

SOU 2016:13 Palett för ett stärkt civil samhälle

SOU 2009:29 Fritid på egna villkor

FRI – statistik insamlat av Kultur- och fritidsförvaltningen 2016

Malmö Högskola 2015

LOK stöd – statistik från Svenska idrottsförbundets hemsida

Trelleborgs kommun, Bidragsbestämmelser

http://www.trelleborg.se/globalassets/files/kulturochfritidsforvaltningen/fritid/bidrag/fritid_snamndens-bidragsregler-2016.pdf

Information insamlat från föreningar i Trelleborgs kommun